

Dreymurinn um Kuwaitárinnið

Vit bora eitt hol í havbotnin og taka fyri 30 milliárdir – nei, lat okkum siga 40 milliárdir – upp í olju. So skrúva vit proppin í aftur hol-ið og seta peningin inn í stórbankar uttanlands og liva av rentum í allar ævir. Vit taka mappuna úr reyvalummanum og telja 850 milliónir upp til Mogens Lykketoft og siga við hann: »Hygg her, takk fyri lán, og brúka nú pengarnar til okkurt ordiligt!«

Soleiðis kundi dreymurinn verið um Kuwaiteffektina. Eitt árin, ið kemst av at vera fantastillíonur. Í okkara dreymaverð er Kuwaiteffektin nettupp ófatiliga nógvir pengar til ógvuliga fá fólk.

Hvi Norra ikki er ríkan av síni olju sigst millum annað at vera tí, at Norra hevur góð úttanlandsskuld við oljuinntøku.

Danmark er sjálvbjargið við olju. At Danmark ikki er ríkur av síni olju sigst m.a. vera tí, at danskarar lorkaðu Ekkofiskleiðina burtur til norðmenn.

Men ríkið er stendst av olju. Eitt annað er, at hvør einstakur er norðmaður og danskarar ikki ríkur av olju, tí at har eru milliónir av fólk, og tí at privatar stórfyrstúkar tá sluppu at leggja seg oman á alt við politiskari hjálp.

Kuwaiteffektin hevði hjá okkum føroyingum m.a. havt við sær, at vit kundu góðtíða alla úttanlandsskuldina eftir nøkrum fáum dögum. Vit kundu givið danskarum ein blankokekk upp á ein framtíðar bankatransport, takkað fyri okkum og tikið loysing. Men men...

So einfalt er tað ikki

Tí at skal eitt fólk fáa nakran ágóða av ríkið, sum eftir øllum at døma er í undirgrundini, so má hetta fólk siggja til

at hava sitt egna land at buggva í. Føroyar eru eitt navn á kortinum, í klombrum stendur Danmark.

Sum stóðan tykist í lotuni, er okkara umdømi so ringt, at grund er til at halda, at danskarar vilja bara sleppa av við okkum, eins og onkur føroyingur í skemi og annar einnta í álvara tók til undir skuldarbindingini í 80-umum, at vit áttu at sløppa við okkum av við Danmark.

Nei, einki vil Danmark sleppa av við okkum, tí Danmark vil ikki sleppa okkum av hondum, so leingi pengatangi liggur í dansku undirgrundini við Føroyar. Sum er hevur Danmark fult vald á einari búskaparlígan oyðimørk í Norðurlantshavi. Men henda oyðimørk er kanska lokið á oljupottinum í undirgrundini her um vegr.

Bretar høvdu eisini fult ræði á oyðimarkarlandi í Miðeystri í síni tíð. Tað vóru protektorat, ið seinni skuldu gerast ófatiliga rík. Har var olja í undirgrundini. Men ólukkutíð tóku hesar oyðimerkur og skipaðu seg í sjálvstøðugar tjóðir í egnum landi.

Nú var komið at setri í bretsku heimsveldinum.

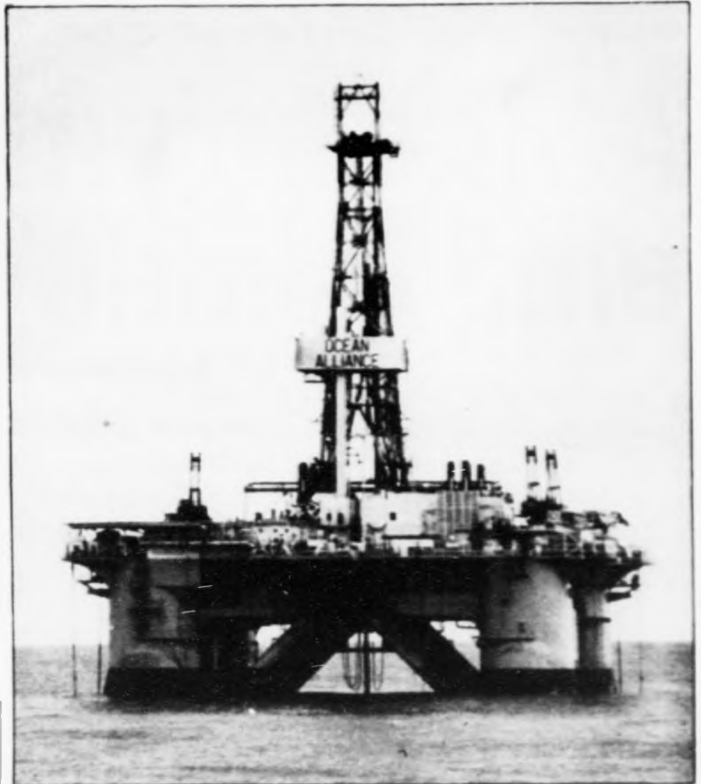
At spýta í bretska sjøgv

Verður tað so sum bretar

krevja sambært tvítræði andi danska úttanríkisráðharran. Uffe í Hellmann Jensen, at føroyingar av klettunum kunnu spýta í bretska sjøgv, so er dreymurinn um Kuwaiteffektina tokin. Men træta er brostin á millum Bretland og Danmark um málununa millum Bretland og Føroyar. John Bull plagdi ikki at vera mjúkur at struka, tað tað ræður um at vinna rættindi mótevogis øðrum londum.

Kortini feldu íslendingar, okkara djórva grannar í útórði, hin máttmikla John Bull í tveimum toskaorrustum. Ísland stóð sum Dávid móti Goliat og vann bæði toskakrigginum umframt heimsins samhuga.

Vit føroyingar mugu ikki vera so býtur at halda, at bretska hava orðin hjá Churchill í huga, tá ið hann segði, at Stóra Bretland skuldi ikki gloyma føroyingar fyrri avrikið undir krígunum at bera bretum mat í munnin. Sjálvsagt kunnu efturkomarar Churchills ikki skriva undir uppá, at teir skylda okkum nakkað. Vit eru neyvan til í teirra hugaheimi, og eru vit ikki til, er heldur eingin grund hjá teimum at varða av okkara áhugamálum. Tað er júst í hesum máli, at so mong okkara tvást stórliga

– Heimsarinnur sleppa vit ið hvussu er ikki undan, og hvi skuldu vit eisini tað. Nu ræður um hja okkum at hugsa sjálvi. Hini gera tað ikki fyri okkum, skrivar Sonne Smith í »Sjónarmið«-i dag.

Sjónarmið

Gevið okkum svar

Vit hoyra einki um træta málið (tað er vorðið trætumál) um málununa millum Føroyar og Bretland. Samstundis leggja vit av øllum alvi upp fyri oljuvinnu í skrift og talu. Tað er eisini í lagi, um so er, at vit føroyingar veruliga sleppa at umsita ráðevni í undirgrundini. Tann stóri spurningurin tykist ikki at vera, um olja er í undirgrundini. Heldur man tað vera tann spurningurin, ið vit leggja og bólast omana: Fåa vit svirhvur nakra undirgrund?

Alt annað kann biða. Vit kunnu saktans biða við spurninginum um at varðveita aðra vinnu og mentan. Fiskivinnan verður rokt óðrvísi enn higartil. Tað vil siga, at hava vit oljuvinnuna, fåa grunnarnir altur ein kjans at miennast, tí vit sleppa undan at trároyna og avreiða tilfeingið til onnur lond fyrri lotuvinnu. Og rokja vit okkara mentan, fer hon ongan veg. Held-

ur ísvorturimoti. Í so máta hava onnur oljulond klar at segja væl.

Heimsarinnur sleppa vit ið hvussu er ikki undan, og hvi skuldu vit eisini tað. Nu ræður um hja okkum at hugsa sjálvi. Hini gera tað ikki fyri okkum.

Sonne Smith

Sosialurinn – fimm ferðir um vikuna!